

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий Інститут мистецтв

Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЧИТКА ХОРОВИХ ПАРТИТУР

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за першим (бакалаврським) рівнем

Спеціальність 014 Середня освіта
(за предметними спеціалізаціями)

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 29 серпня 2019 р.

м. Івано-Франківськ – 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Читка хорових партитур
Викладач	Обух Людмила Василівна кандидат мистецтвознавства, старший викладач
Контактний телефон викладача	+380952144622
E-mail викладача	obukhmila@gmail.com
Формат дисципліни	Очна форма, заочна форма.
Обсяг дисципліни	3 кредити – 90 годин
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	Консультації проводяться згідно графіку індивідуальних занять
2. Анотація до курсу	
<p>Необхідною умовою у комплексній професійній підготовці хорових диригентів та вчителів музики є формування творчих вмінь та навиків, самостійного оволодіння навчально-методичною літературою і читанням хорових партитур.</p> <p>Читання з нот – це, з одного боку, складний різновид гри по нотах, який можна віднести до художньої діяльності, зокрема – до музично-виконавської, що об'єднує технологічний і художньо-змістовний аспект; а з іншого, – це складний психофізичний процес, пов'язаний з формуванням та засвоєнням клавіатурного простору та ігрових рухів, з аналізом та побудовою емоційно-сміслових та звукових образів. Тому цей процес значно ширший за відоме «бачу–чую–граю». Думка музиканта під час читання з листа рухається від загального до часткового, від цілого – до окремих деталей, від художнього образу до розгорнутого в часі музичного руху.</p> <p>Узагальнення змісту й структури навичок читання з нот хорових партитур дозволило визначити такі компоненти:</p> <ul style="list-style-type: none"> – музично-слухові уявлення, показниками яких є вміння і навички узагальнення, порівняння, зіставлення музичних явищ, розмірковування, обґрунтованість, спрямованість зусиль на відкриття нового в музиці; – емоційні реакції, показниками яких є прояв емоційного збудження та естетичного задоволення під час сприймання і виконання музичних творів, відчуття художньо-естетичного змісту, характеру музики та її адекватності виконавському образу; – музично-виконавський компонент розрізняє особливості музичної пам'яті, музичного слуху, метро-ритмічної чутливості кожного студента, його технічний розвиток, стан ігрового апарату; – інтелектуальний розвиток студентів характеризує рівень їх музичних знань, досвід спілкування з музикою, прагнення здобути нові знання, здійснити власну виконавську інтерпретацію твору, самоаналіз результатів власної музично-виконавської діяльності, розуміння особливостей музичної мови, форм втілення музичних образів. 	
3. Мета та цілі курсу	
<p><u>Мета</u> курсу – сприяння формуванню і розвитку у студентів навичок читання хорових партитур, які є необхідними для подальшої практичної роботи керівників хорових колективів; ознайомлення з різними орієнтирами методики у роботі над хоровою партитурою; формування професійного інтересу у майбутнього хормейстера до вивчення творів зарубіжної і вітчизняної хорової музики.</p> <p><u>Цілі</u> курсу – формування у студентів музично-слухових образних уявлень, які сприяють осмисленню звучання хорового твору як в цілому так і окремих його компонентів; розкриттю його змісту, структури, характеру, уміння самостійно оволодівати навчально-методичною літературою і читанням хорових партитур з нот</p>	

різної фактури; сприяти широкому та різнобічному розвитку студентів, виховувати музичний та художній смак.

4. Результати навчання (компетентності)

Професійні компетенції

1. Опанування прийомів роботи над нотним текстом засобами фортепіано.
2. Знання хорового репертуару, необхідного для здійснення музично-педагогічної діяльності; спеціальної і навчально-методичної літератури в галузі музичного мистецтва.
3. Володіння методами музично-теоретичного і вокально-хорового аналізу творів.
4. Можливість професійно виконувати хорову партитуру на фортепіано і грамотно читати її з листа.
5. Способи виконання хорової партитури в транспорті, працювати з навчально-методичною літературою, самостійно аналізувати художні і технічні особливості музичних творів.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – три семестри

Вид заняття	Загальна кількість годин	
індивідуальні	9 академічних годин	90
самостійна робота	81 академічна година	

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
VIII	Середня освіта (музичне мистецтво)	4	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
------------	---------------	------------	----------------	-------------	------------------

Змістовий модуль 1. Особливості побудови хорових партитур.

Тема 1. Хорова партитура та основні партитурні позначення.	індивід. самостійна робота	осн.: 16-19; доп.: 3, 6	1 9		1 тиждень
---	-------------------------------	----------------------------	--------	--	-----------

Змістовий модуль 2. Специфіка виконання хорових партитур для однорідного жіночого (дитячого) та чоловічого складів хору.

Тема 2. Особливості читання хорових партитур для однорідного жіночого (дитячого) та чоловічого складу хору.	індивід. самостійна робота	осн.: 2, 8, 9; доп.: 2	1 9		2 тиждень
--	-------------------------------	---------------------------	--------	--	-----------

Змістовий модуль 3. Читання хорових партитур для мішаного хору а cappella.

Тема 3. Читання з нот дво-, три-, чотирирядкових партитур.	індивід. самостійна робота	осн.: 8, 16; доп.: 4	1 9		3-5 тиждень
Тема 4. Способи спрощення партитур більш складних фактур.	індивід. самостійна робота	осн.: 8, 16-19.	1 9		6 тиждень
Систематизація вивченого: індивідуальний контроль	індивід.	нотний текст	1	25	7 тиждень

	контроль за самостійною роботою				
Змістовий модуль 4. Виконання хорових партитур з інструментальним супроводом.					
Тема 5. Аналіз особливостей структури запису і читання хорових партитур з супроводом; діалектика поєднання хорового та інструментального. Технічні прийоми виконання хорових партитур з супроводом на фортепіано.	індивід. самостійна робота	осн.: 8, 17	1 9		8-10 тиждень
Змістовий модуль 5. Транспонування хорових партитур і творів шкільного репертуару.					
Тема 7. Аналіз та виконання транспонування хорових партитур на заданий інтервал вгору і вниз від тональності оригіналу. Технічні прийоми транспортування шкільного репертуару.	індивід. самостійна робота	осн.: 8, 14	1 9		11-12 тиждень
Змістовий модуль 6. Читка хорових партитур різних складних типів і фактур.					
Тема 8. Аналіз та виконання хорових партитур різних складних типів і фактур. Технічні прийоми виконання	індивід. самостійна робота	осн.: 3, 5, 6, 7, 10, 11, 13	1 9		13 тиждень
Систематизація вивченого: індивідуальний контроль	індивід. контроль за самост. роб.	нотний текст	1 9	25	14-15 тиждень
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачем безпосередньо на індивідуальних заняттях.</p> <p>Семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку здобувачів ОП та засвоєння ними програми на певному етапі навчання.</p> <p>Форма контролю (VIII семестр): екзамен.</p> <p>Програма екзамену складається з хорових партитур, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь здобувача ОП, рівень його загальної музичної культури. Усі твори мають продемонструвати різні аспекти підготовки студента: прийоми</p>				

	<p>читання хорових партитур для однорідних хорів, викладених на 4-х нотних станах; читання хорових партитур для мішаного складу хору, викладених на 4-х нотних станах; виконання хорових партитур з інструментальним супроводом; читання хорових партитур для хору з партією соліста; транспонування хорових партитур на півтон і тон вверх і вниз; аналіз хорової партитури.</p> <p>Критерії оцінювання:</p> <p>(А «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, індивідуальні завдання, дав повні відповіді на теоретичні запитання, опрацював рекомендовану літературу.</p> <p>(В «Зараховано») отримує студент, який виконав всі види самостійної роботи, індивідуальні завдання, дав відповіді на теоретичні питання, опрацював більшість рекомендованої літератури.</p> <p>(С «Зараховано») отримує студент, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, індивідуальних завдань, дав відповіді на теоретичні запитання, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(D «Зараховано») отримує студент, який виконав половину видів самостійної роботи, індивідуальних завдань, дав неповні відповіді на теоретичні запитання, опрацював половину рекомендованої літератури.</p> <p>(Е «Зараховано») отримує студент, який виконав третину видів самостійної роботи, індивідуальних завдань, дав неповні відповіді на теоретичні запитання, опрацював третину рекомендованої літератури.</p> <p>(FX не зараховано з можливістю повторного складання) отримує студент, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, індивідуальних завдань, не дав відповіді на теоретичні запитання, опрацював незначну кількість рекомендованої літератури.</p> <p>(F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи та індивідуальних завдань, не може дати відповіді на теоретичні запитання, не опрацював жодної рекомендованої літератури.</p> <p>За індивідуальну роботу студенти можуть одержати максимально 50 балів, за іспит – 50 балів.</p>
<p>Вимоги до контролю індивідуальної роботи</p>	<p>Дана форма проміжного контролю дозволяє оцінити якість засвоєння матеріалу, практичні навички та вміння оволодіння мистецтвом читки різних видів хорової партитури та її транспортування.</p> <p>Контроль відбувається у формі індивідуальних практичних завдань та усних теоретичних питань та виконується згідно індивідуального графіку навчального процесу; оцінюється від 1 до 25 балів.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань здобувачів ОП, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальностей 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво.</p>
<p>7. Політика курсу</p>	
<p>Курс розроблено з огляду на Національну рамку кваліфікацій для кваліфікаційного рівня «бакалавр» програмні вимоги навчальної дисципліни спрямовані</p>	

на досягнення відповідного кваліфікаційного рівня (Постанова Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 року № 509 [«Про внесення змін у додаток до постанови Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341»](#)).

Курс є органічною частиною освітньої програми і відповідає її логіці і вимогам. Відповідно, всі документи, розроблені для даної освітньої програми щодо оцінювання, результатів навчання тощо є чинними при вивченні дисципліни.

Політика курсу спрямована на набуття студентами компетентностей, необхідних для подальшої професійної діяльності.

Результати навчання за Освітньою програмою

У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» 29 грудня 2015 року.

[Кодекс академічної доброчесності](#) є обов'язковим для всіх учасників освітнього процесу.

8. Рекомендована література

Базова

1. Болгарський А. Г. Хоровий клас і практика роботи з хором / А. Г. Болгарський, Г. М. Сагайдак. – К., 1987. – 285 с.
2. Білаш О. Хори та ансамблі / О. Білаш. – К. : Музична Україна, 1981.-
3. Верховино, світку ти наш / упоряд. І. Д. Легкого. – К., 1990. – 120 с.
4. Долчук Р. Хрестоматія духовної музики / Р. Долчук, В. Доронюк, Л. Шегда. – Івано-Франківськ, 2011. – 310 с
5. Красс М. Хрестоматія з хорового диригування / М. Красс. – К. : Музична Україна, 1973. – Вип. 1. – 135 с.
6. Кошиць О. А. Українські народні пісні для мішаного хору / О. А. Кошиць / упоряд. О. Мінківського. – К., 1968, Вип. 1; 1967. – Вип. 2.
7. Кошиць О. Українські народні пісні для мішаного хору / О. Кошиць. – К. : Музична Україна, 1968. – Вид. 11. – 117 с.
8. Коломієць А. Курс читання хорових партитур / Коломієць А. Пашенко В. – К. : Музична Україна, 1977. – С. 13, 59, 82, 94, 104, 127.
9. Канони для дитячого хору / упоряд. Г. О. Струве. – К., 1981. – 60 с.
10. Колесса М. Ф. Хорові твори / М. Ф. Колесса. – К., 1983. – 134 с.
11. Колесса Ф. М. Музичні твори / М. Ф. Колесса. – К., 1972. – 45 с.
12. Колесса Ф. Шкільний співаник / Ф. Колесса // З педагогічної спадщини композитора. Вид. 2. – К. : Музична Україна, 1993.– 223 с.
13. Леонтович М. Духовні хорові твори / М. Леонтович. – К. : Музична Україна, 1993. – 127 с.
14. Лисенко М. Хорові твори та вокальні ансамблі / М. Лисенко. –К. : Музична Україна, 1983. – 135с.
15. Лятошинський Б. Обробки українських // Хрестоматія по чтению хоровых партитур / упоряд. П. Шелков. – Л. : Просвещение, 1963.– С. 427–439
16. Перунов О. Хрестоматія з читання хорових партитур / О. Перунов. – К. : Мистецтво, 1963. – С.110–156.
17. Полтавцев И. Курс чтения хоровых партитур / И. Полтавцев, М. Светозарова. – М. : Музыка, 1963. – Ч. 1. – С. 82–89.
18. Полтавцев И. Курс чтения хоровых партитур / И. Полтавцев, М. Светозарова. – М. : Музыка, 1965. – Ч.11. – С. 192–198.
19. Птица К. Хрестоматія по дирижированию / К. Птица, В. Куликов // Зарубежная хоровая музыка XX века для хора в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка, 1973. – 168 с.

Допоміжна

1. Доронюк В. Курс техніки диригування : Методика викладання хорових дисциплін / В. Доронюк. – Івано-Франківськ, 2004–2005.
2. Чесноков П. Хор и управление им / П. Чесноков. – М. : Музгиз, 1972.
3. Колесса М. Основи техніки диригування / М. Колесса. – К. : Музична Україна, 1973.
4. Струве Г. Школьный хор / Г. Струве. – М. : Просвещение, 1981. Птица К. Очерки по технике дирижирования / К. Птица. – М.: Музгиз., 1968.
5. Пігров К. Керування хором / К. Пігров – К. : Держвидав, 1962.
6. Ольхов К. Теоретические основы дирижёрской техники / К. Ольхов. – М. : Музыка, 1984.